

PROGRAM 2023-24: Oppstartsprogram for markedshager Vestland

Fysiske samlinger i oppstartsprogrammet er merket MØRKT ORANSJE

Digitale samlinger i oppstartsprogrammet er merket LYST ORANSJE

Relevante aktiviteter i regi av NLR utenfor oppstartsprogrammet er merket BLÅTT

DATO	TID	AKTIVITET	TEMA	ARRANGØR	STED
13. okt	16.00-20.30	FYSISK samling HØST	Introduksjon: Forbered oppstart av din markedshage	BYBONDEN	Lystgården Bergen
14. okt	9.00-15.00	FYSISK samling HØST	Introduksjon: Forbered oppstart av din markedshage	BYBONDEN	Lystgården Bergen
17. okt	18.00-20.30	WEBINARSERIE	Omlegging til økologisk landbruk	NLR	Teams
31. okt	18.00-20.30	WEBINARSERIE	Oppstart av markedshage, økologi	NLR	Teams
7. nov	18.00-20.30	WEBINARSERIE	Arbeid gjennom sesongen	NLR	Teams
10. nov	16.00-20.30	FYSISK samling VINTER	Grunnleggende agronomi innen småskala grønt: Vestlandskontekst	BYBONDEN	Lystgården Bergen
11. nov	9.00-15.00	FYSISK samling VINTER	Grunnleggende entreprenørskap innen småskala grønt: Din forretningsplan	BYBONDEN	Lystgården Bergen
21. nov	18.00-20.30	WEBINARSERIE	Planlegging og økonomi	NLR	Teams
28. nov	18.00-20.30	WEBINARSERIE	Kålvekster og salat	NLR	Teams
5. des	18.00-20.30	WEBINARSERIE	Tomat og agurk i ikke-oppvarmet tunnel, småkulturer på friland	NLR	Teams
12. des	18.00-20.30	WEBINARSERIE	Gulrot og andre rotvekster	NLR	Teams
10. jan	18.00-20.30	1. DIGITAL samling	Planlegging av markedshagen del 1: Planleggingsverktøy	BYBONDEN	Google Meet
24. jan	18.00-20.30	2. DIGITAL samling	Planlegging av markedshagen del 2: Fra plan til planting	BYBONDEN	Google Meet
7. feb	18.00-20.30	3. DIGITAL samling	Infrastruktur og arbeidsflyt del 1: Arbeid på åkeren	BYBONDEN	Google Meet
21. feb	18.00-20.30	4. DIGITAL samling	Infrastruktur og arbeidsflyt del 2: Innhøsting, "post harvest" og levering	BYBONDEN	Google Meet
februar		Kurs i planteoppal	Forkultivering av småplanter fra frø i småskala produksjon	NLR	Teams
15. mars	16.00-20.30	FYSISK samling VÅR	Salgskanaler: Møt kunden	BYBONDEN	Lystgården Bergen
16. mars	9.00-15.00	FYSISK samling VÅR	Markedsføring, ditt første salg og veien videre	BYBONDEN	Lystgården Bergen
sommer		Markvandringer	Besøke markedshager i Vestland med landbruksrådgiver	NLR	

FYSISK samling høst

13.-14. oktober på Lystgården i Bergen/ Testbed Stend

Introduksjon: Forbered oppstart av din markedshage

- Fredag ettermiddag/ kveld: Bli kjent og inspirasjon. Testbed Stend, markvandring og møt dyrkerne fra forrige kull. Middag.
- Lørdag formiddag: Planlegging og forberedelse av ditt dyrkingsareal og spørsmål rundt det. Liten workshop. Lunsj. Deltakerne oppfordres til å ha med seg kart av arealet og jordprøver om du har det (gjørne digitalt kart, så vi kan gå gjennom det i fellesskap). Vi anbefaler at du tar jordprøver av testarealet i høst, dersom du ikke har det fra før.

Hjemmelelse til neste samling

Kartlegge gårdsressurser og praktiske forberedelser til neste års sesong, i hovedsak planlegging og klargjøring av dyrkingsareal. Finne seg en "ansvarlighetspartner" (accountability partner)

Følg webinarserien til NLR; <https://www.markedshage.no/nb/kalender/2023/10/webinarserie-fra-nlr-om-markedshageproduksjon/> Husk påmelding og egen innbetaling!

Relevante ressurser

Kunnskapsbank: <https://www.markedshage.no/nb/kunnskapsbank/markedsforing/>

Litteraturtips: <https://www.markedshage.no/nb/kunnskapsbank/litteraturtips/>

Virtuelle studieturer:

<https://www.markedshage.no/nb/nyheter/2022/08/nytt-bildereportasje-fra-frilund-gard/>

<https://www.markedshage.no/nb/nyheter/2022/10/virtuell-studietur-med-gront-fra-grindal/>

<https://www.markedshage.no/nb/nyheter/2022/12/avdem-gardsgront---virtuell-studietur/>

<https://www.markedshage.no/nb/nyheter/2022/12/virtuell-studietur-branas-gard-sondre/>

<https://www.markedshage.no/nb/nyheter/2023/01/virtuell-studietur---botun-gard/>

FYSISK samling vinter

10.-11. november på Lystgården i Bergen

Grunnleggende agronomi innen småskala grønt: Vestlandskontekst

- Fredag ettermiddag/ kveld: Refleksjoner og diskusjoner rundt NLRs webinarserie i en vestlandskontekst og med erfaringer fra en produsent. Vekstskifte, forebygging av sykdom og skadedyr, gjødsling, bruk av kompost under en etablering av en markedshage. Middag.

Grunnleggende entreprenørskap innen småskala grønt: Din forretningsplan

- Lørdag formiddag: Introduksjon til forretningsplanlegging for småskala grønt. Konkretisering av mål og verdiløfte. Introduksjon til salgskanaler. Tilleggsnæringer til en markedshage. Finansiering. Workshop rundt kommunikasjon og identitet for din bedrift med grafisk designer og kommunikasjonsrådgiver Vilde Valland og rådgiver Frøydis Lindén fra Statsforvalteren (landbruksavdelingen). Heisprentasjon av din grønnsaksbedrift. Lunsj.

Hjemmelelse til neste samling

Forretningsplanlegging - samle tanker skriftlig, tallfeste og konkretisere mål, utdeling av eksempler.

Lese seg opp på grunnleggende agronomi. For de minst erfarne dyrkerne anbefaler vi Kirsty McKinnon sin "Kjøkkenhage" for en god introduksjon til økologisk hagebruk og oversikt over de ulike vekstene sine vekstkrav. For spesifikk markedshagelitteratur anbefaler vi Jonas Ringqvist sin "Odling till försäljning - att försörja sig på småskalig grönsaksodling" som en god introduksjonsbok for nordiske forhold - se litteraturtips (lenke).

Følge webinarserien til NLR

Relevante ressurser

Dyrkingsveiledning: <https://www.markedshage.no/nb/kunnskapsbank/dyrkningsveiledning/>

Etablererhjelp: <https://www.markedshage.no/nb/kunnskapsbank/bedriftsradgiving/>

1. DIGITAL samling

10. januar på Google Meet

Planlegging av markedshagen del 1: Planleggingsverktøy

- Vi diskuterer behovet for å planlegge produksjon og arbeidsoppgaver, og ser på bruken av - og sammenhengen mellom - en produksjonsplan, åkerplan og såkalender. Vi tar også opp vekstskifte, valg av vekster og plasseffektiv dyrking. Deltakerne får tilgang til enkle excel regneark som kan hjelpe dem i planleggingen av sine testareal, og som de selv kan videreutvikle etter sine behov.

Hjemmelekse til neste samling

Planlegge vekstskifte og valg av vekster. Relatere valg av vekster til forretningsplan. Begynne å leke seg med en produksjonsplan og/ eller åkerplan.

2. DIGITAL samling

24. januar på Google Meet

Planlegging av markedshagen del 2: Fra plan til planting

- Spørsmålsrunde rundt valg av vekster og planleggingen. Intro til planteoppal og kjøp av formeringsmateriale. Muligheter for å samarbeide om innkjøp.

Hjemmelekse til neste samling

Lage produksjons- og åkerplaner.

Få med seg NLR sitt kurs i planteoppal når det annonseres.

Se webinar om oppsløsninger: <https://www.markedshage.no/nb/nyheter/2022/02/temasamling-oppalslosninger/>

3. DIGITAL samling

7. februar på Google Meet

Infrastruktur og arbeidsflyt del 1: Arbeid på åkeren

- Sentrale arbeidsoppgaver fra våronn til første innhøsting med LEAN-tankegang i bakhodet. Gjennomgang av redskap, driftsmidler og infrastruktur som vanningsanlegg, drivhustunneler og bruk av ulike typer duker og nett.

Hjemmelekse til neste samling

Ferdigstille produksjons- og åkerplaner. Bestille frø og driftsmidler. Lage opplegg for planteoppal.

Se webinar om løsninger for sesongforlenging: <https://www.markedshage.no/nb/nyheter/2022/02/temamote-sesongforlenging-med-ionas-ringqvist/>

4. DIGITAL samling

21. februar på Google Meet

Infrastruktur og arbeidsflyt del 2: Innhøsting, "Post harvest" og levering

- Vi ser på "produksjonslinjen" fra åker til kunde. Innhøstingsredskap og metoder. Vaske- og pakkestasjon. Lagring og kjølerom. Emballasje og frakt. Vi diskuterer løsninger for å ta imot bestillinger og holde oversikt, og kostnadene knyttet til levering og salgslogistikk.

Hjemmelekse til neste samling

Bestille frø og driftsmidler. Starte evt. oppal av tidlige sorter og mikrogrønt

Se webinar om "post harvest": <https://www.markedshage.no/nb/nyheter/2022/03/tema-mote-april---post-harvest/>

Se webinar om salgskanaler og logistikk: <https://www.markedshage.no/nb/skiulte-sider/webinarer---opptak/>

FYSISK samling vår

15.-16. mars på Lystgården i Bergen

Salgskanaler: Møt kunden

- Fredag ettermiddag: Vi inviterer etablerte produsenter til inspirasjonsforedrag (5 beste tips til oppstart) og diskusjon om fordeler og ulemper med ulike salgskanaler. Vi møter kunden i form av representanter fra lokalmatgrossist og restaurant. Avslutter med middag og fagprat på en restaurant som benytter seg av lokale grønnsaker

Markedsføring, ditt første salg og veien videre

- Lørdag formiddag: Workshop rundt identitet, markedsføring og kommunikasjon. Kom i gang med ditt første salg! Betalingsløsninger, prising og praktiske forhold rundt salg.